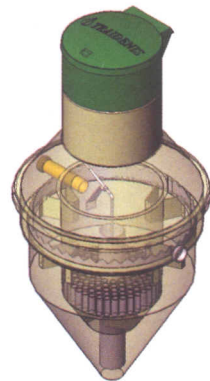

Buitinių nuotekų biologinio valymo įrenginys – gyvas organizmas ir, kad gerai funkcionuotų, jį reikia prižiūrėti. Tačiau kuo įrenginys aukštesnio technologinio lygio, tuo jis labiau nematomas ir neįjaučiamas bei nereikalaujantis dėmesio. Apie biologinio valymo įrenginių eksploataciją – UAB „Traidenis“ generalinis direktorius SIGITAS LEONAVIČIUS.

PRAKTIŠKAI APIE KANALIZACIJOS REIKALUS

Ką turėtų žinoti individualaus sklypo savininkas dar prieš pasirinkdamas valymo įrenginį?

Atkreipti dėmesį į gamintojo stažą ir patirtį, patikimumą, aptarnavimo galimybes, nuotekų valymo įrenginio (NVĮ) eksploatacines išlaidas. Paklausinėti gamintojų ir jau eksploatuojančių įrenginius. NVĮ yra montuojami pagal atestuoto projektavimo parengtą projektą, kuriame nurodomas NVĮ našumas, montavimo vieta, išvalytų nuotekų išleidimo vieta ir kt. NVĮ gamintojas turi turėti teisę NVĮ ženklinti CE ženklu. Tai yra privaloma ir numatyta NVĮ taikymo reglamente. Tik tuos įrenginius, kurie yra paženklinėti CE ženklu, galima montuoti ir tik su tokiais komisija namą pripažins tinkamu naudoti. Iš svarbiausių parametrų, kurie turi būti nurodyti sertifikate, yra BDS (biocheminis deguonis suvartojamas) ir bendrasis azotas bei fosforas (Nb ir Pb). Kuo šių parametrų skaičiai mažesni, tuo išvalymo kokybė geresnė. Ar valymo įrenginys išvalo nuotekas iki gamintojo deklaruojamų parametrų, galima patikrinti atlikus mėginių tyrimus atestuotose nuotekų laboratorijose (Regioniniuose aplinkos apsaugos departamentuose arba vandens tiekimo įmonėse ir kt.).

Nuo 2011 m. balandžio 15 d. įsigaliojo STR 2.02.09:2005 pakeitimas, kad pagal higienos normas HN 24:2003 minimalus vandens kiekis 1 žmogui – 200 l/d. Todėl minimalus valymo įrenginio projektinis našumas turi būti ne mažesnis kaip 4 GE

(keturiems gyventojams), hidraulinis pajėgumas privalo būti ne mažesnis nei 0,8 kub.m per parą. Kodėl tokia pataisa priimta ir kuo ji naudinga vartotojams?

NVĮ našumas negali būti mažesnis nei 0,8 kub. m per parą dėl kelių priežasčių: sumažinus tūrį, didėja nuotekų užterštumo koncentracija, dėl to žūva dalis mikroorganizmų, įrenginys dirba neefektyviai ir atsireiškia nemalonūs kvapai. Be to, daug greičiau kaupiasi perteklinis dumblas ir jį reikia šalinti kas 1–2 mėnesius, įrenginys dirba neefektyviai, teršimas aplinka. Dėl šių priežasčių mes net nesiuolome vartotojams mažesnio nei 0,8 kub.m per parą įrenginio, nepaisant, ar NVĮ naudosis vienas, ar keli asmenys.

Kokie yra metiniai 4–5 asmenų šeimos NVĮ eksploatacijos kaštai?

Juos sudaro elektros energijos sąnaudos ir dumblo išvežimas. Dirbant 60 W galimumo orapūtei per parą sunaudojama 1,44kWh elektros energijos. Pagal šios dienos 1 kWh kainą tai būtų 0,47–1,3 Lt/d. Per mėnesį – apie 20 Lt. Vidutiniškai vieną kartą per metus reikia kviesti asenizacinę mašiną dumblui išsiurbti ir išvežti. Asenizacinės mašinos paslaugos priklausomai nuo vietovės yra 100–300 Lt;

Kaštus galima sumažinti perteklinį dumblą šalinant į dumblo tankintuvą (tuomet jį išvežti užtenka tik kartą per 3-5 metus) arba į dumblo sausiniu maišus (per metus vidutiniškai juos reikia pakeisti 4 kartus). Šie NVĮ įrenginiai yra unikaliai technologijos, tad, suprantama, ir jų kaina kiek didesnė.

Kaip sužinoti, kada jau kviesti dumblo vežikus?

Eksploatuojant įrenginį, kartą per mėnesį reikia patikrinti dumblo koncentraciją įrenginyje (aeracinėje dalyje): į skaidrą indą reikia pasemti vandens ir dumblo mišinio iš aeracinės dalies ir palaukti 20–30 min., kol nuskaids. Nusėdusio dumblo tūris turi

būti apie 30–50 proc. pasemto tūrio. Jei nusėdusio dumblo daugiau, jį reikia šalinti.

Ar vasarą nuo valymo įrenginio šulinio gali būti juntamas kvapas?

Jei nuotekų valymo įrenginys parinktas teisingai ir eksploatuojamas laikantis gamintojo rekomendacijų, nepriklausomai nuo metų sezono, veikiantis nuotekų valymo įrenginys nekleidžia jokių kvapų. Kvapai gali atsirasti dėl netinkamos eksploatacijos (pavyzdžiui, nevalomi orapūtės oro filtrai), arba dėl neteisingai parinkto NVĮ (viršijamas projekte numatytas užterštumas).

Ar nuo buityje naudojamų chemikalų žūsta naudingi mikrororganizmai ir ar reikia jų papildyti?

Kad biologinis NVĮ veiktų nepriklaistingai, reikia laikytis instrukcijoje nurodytų taisyklių. Į įrenginį neturi patekti paviršinės nuotekos nuo stogų, kiemų ir pan. Taip pat cheminės medžiagos (naftos produktai ir pan.) iš garažų, baseinų ar kitų didesnių nei 1 kub. m talpyklų. Atsargiai reikia elgtis ir su buitine chemija, kurioje yra aktyvaus chloro, nes jis yra stipri dezinfekuojanti medžiaga, naikinti bet kokius mikroorganizmus.

Draudžiama į individualius NVĮ išleisti geriamojo vandens filtrų regeneracinį vandenį, leisti maisto smulkintuvų atliekas. Reiktų stengtis, kad į įrenginį patektų kuo mažiau organinių teršalų, daugiau atliekų rūšiuoti, mesti į šiukšlinę. Įrenginį teisingai eksploatuojant jokiais mikrororganizmais jo papildyti nereikia. Tik nesąžiningos įmonės naudoja šį marketinginį triuką ir parduoda vartotojams *kažką*, ko visiškai nereikia.

UAB „Traidenis“ informacija

